

Muzej stomatologije

▶ dr.sc. Jelena Dumančić *

Možete li zamisliti kako su se izvodili stomatološki zahvati bez moderne tehnologije? Vađenje zuba bez anestezije, proteze prije otkrića akrilata? Informaciju o prošlim vremenima i o povijesti svoje struke trebali bi potražiti u muzeju stomatologije. U svijetu je uobičajeno da veće edukativne ustanove u svom sklopu imaju i muzej. Stomatološki fakultet u Zagrebu zasad nema svoj muzej, što ne znači da ne treba razmišljati o njegovom osmišljavanju.

Osim upoznavanja povijesti stomatologije i stomatološke edukacije, svrha je takvih muzeja i promocija oralnog zdravlja i promocija same stomatološke struke. Bila bi to i prezentacija hrvatske tradicije i kulture za posjetitelje Stomatološkog fakulteta koji dolaze iz cijelog svijeta.

Kolekcije svjetskih stomatoloških muzeja sadrže zbirke instrumenata, ordinacijskog namještaja i opreme, stomatološke literature te umjetničkih predmeta.

Da ne bi sve ostalo na hipotezama, upoznajte kako izgleda moderni muzej stomatologije na primjeru američkog „Dr. Samuel D. Harris National Museum of Dentistry“. Muzej je otvoren 1996., a svoj postav velikim dijelom temelji na zbirci iz prvoga „College of Dentistry“ osnovanog 1840. godine. Muzejska zbirka sadrži 40.000 predmeta i prezentirana je na 650 kvadratnih metara prostora.

Najzanimljiviji izlošci su proteza od bjelokosti Georga Washingtona, osobni stomatološki instrumenti kraljice Viktorije, zbirka zubnih četkica od 1800. godine do danas, prva diploma doktora stomatologije iz 1841. godine, namještaj najstarije poznate

američke stomatološke ordinacije iz 1820. godine, zbirka instrumenata za ekstrakciju zuba iz 17. stoljeća i najveća svjetska zbirka reklamnih postera sa stomatološkom tematikom. Zaseban dio muzeja čini knjižnica gdje se čuvaju najstariji edukacijski tekstovi i stomatološki časopisi, te prva izdanja stomatoloških djela autora iz 18. i 19. stoljeća. Dio muzeja, kao i njegovih internetskih stranica, osmišljen je kao interaktivni laboratorij s mnoštvom edukativnih sadržaja za đake, studente i nastavno osoblje. Prezentacije s pitanjima za velike, te edukativne igrice za male posjetitelje na zanimljiv način prezentiraju informacije o oralnom zdravlju i higijeni. Muzej organizira i putujuće izložbe koje gostuju u muzejima znanosti i školama te tako inspiriraju ljude da potraže stomatološku skrb i da održe zdrav osmijeh kroz cijeli život.

Financiranje uključuje povremene akcije za prikupljanje sredstava i donacije, a zahvale donatorima ispisane su na pločicama koje su trajno izložene u muzejskom atriju. U sklopu muzeja nalazi se i trgovina sa zgodnim suvenirima za svačiji džep i ukus. Više o ovom muzeju potražite na internetskoj stranici <http://www.dentalmuseum.org/>.

Ovakav koncept muzeja bilo bi lako slijediti i u Hrvatskoj. Zbirke stomatoloških predmeta iz prošlosti tako bi ugledale svjetlo dana, Fakultet bi na pravi način mogao prikazati svoju tradiciju, a nastava iz Povijesti stomatologije dobila bi novu dimenziju jer, kao što je poznato, slika vrijedi kao tisuću riječi, a interaktivna suvremena izložba zaokuplja um još dugo vremena. **S**

Slika 1. Ormarić iz ordinacije prof. Eduarda Radoševića, utemeljitelja stomatološke nastave u Hrvatskoj. Ormarić datira iz 1922. godine, u privatnom je vlasništvu a trenutno izložen u prostorijama Hrvatske stomatološke komore u Kurelčevoj 3 u Zagrebu.